

Kazuistika – klientka 53 let, opakovaně ve výkonu trestu odnětí svobody, dlouhodobá uživatelka opiátů

S klientkou začala spolupráce na počátku roku 2025 ve výkonu trestu. Klientce je 53 let a v minulosti byla opakovaně ve výkonu trestu odnětí svobody za majetkovou trestnou činnost. Po propuštění na svobodu se vracela k užívání heroinu, příležitostně pervitinu, a následně i k trestné činnosti. Ve spolupráci klientka projevila zájem o individuální plánování návratu na svobodu, dle jejích potřeb a možností.

V osobní anamnéze klientky hraje zásadní roli rodinné zázemí. Vyrůstala v početné rodině, přičemž klíčovou osobou byla matka, která po smrti otce zajišťovala chod celé domácnosti. Klientka ji vnímala jako hlavní zdroj stability a podpory. Po jejím úmrtí došlo k výraznému narušení životních jistot, klientka přišla o bydlení a ocitla se bez podpory širší rodiny. Má jednoho syna, který se aktuálně nachází ve výkonu trestu. Rodinné vztahy jsou obecně nestabilní, kontakt s některými sourozenci je omezený.

Primární návykovou látkou klientky je heroin, se kterým začala v raném dospělém věku. Postupně se rozvinula závislost s typickými projevy, včetně tolerance a cravingu. Užívání probíhalo různými způsoby, včetně nitrožilní aplikace. Pervitin užívala spíše příležitostně, podobně jako alkohol či THC. Klientka absolvovala několik detoxifikací, dlouhodobou léčbu však opakovaně odmítala. Relapsy jsou u klientky často spojeny s psychosociálními stresory, jako jsou ztráta bydlení, konflikty ve vztazích, osamělost nebo zhoršení zdravotního stavu. Období abstinence byla většinou vázána na pobyt ve vězení nebo specifické životní okolnosti. Z hlediska zdravotního stavu klientka trpí chronickými somatickými obtížemi, zejména onemocněním cévního systému, hypertenzí a astmatem.

Ve výkonu trestu byl společně s klientkou vytvořen plán zahrnující zajištění přechodného bydlení, kontakt se sociálními službami, navázání zdravotní a psychiatrické péče a podpora v oblasti vyřizování sociálních dávek. Klientka

dlouhodobě odmítala pobytovou adiktologickou léčbu i substituční léčbu. V den propuštění z výkonu trestu byla klientka case managerkou asistována na azylový dům. Klientka měla přání jít na ubytovnu nebo do podnájmu, ale vzhledem k tomu, že ve výkonu trestu nebyla pracovně zařazena a neměla tedy žádné finance, jiná možnost, než azylový dům nebyla z výkonu trestu realizovatelná. Klientka byla podpořena z naší strany základním oblečením a hygienou. Po propuštění klientka se svojí case managerkou navštívila sociální kurátorku a poté společně vyřídily dávky hmotné nouze a registraci na ÚP. Klientka začala dále spolupracovat s ambulantním psychiatrem a zajistila si praktického lékaře. Klientka z nejbližší rodiny byla v telefonickém kontaktu se synem a sestrou, ale i tak často zmiňovala pocit osamění a prázdnoty.

Klientka se zpočátku snažila plán naplňovat, abstinovala, avšak postupně došlo k destabilizaci, návratu k užívání návykových látek a zhoršení sociální situace. Klientce byla po dvou měsících na azylovém domě ukončena smlouva. Díky finanční pomoci kamarádky si dokázala zaplatit na měsíc ubytovnu, zde ale zavčas neuhradila následující měsíc, a i zde byla smlouva ukončena. S klientkou case managerka řešila nástup do substitučního programu, byla na vstupním pohovoru, ale než program zahájila byl ji doručen rozsudek s termínem dalšího nástupu do výkonu trestu.

Klientka se tudíž znovu vrátila na několik měsíců do výkonu trestu, odkud napsala dopis s žádostí o pokračování ve spolupráci. S klientkou case managerka obnovila spolupráci v penitenciálním prostředí. Pobyt v azylovém domě klientka odmítla a domluvila se se svojí sestrou, že bude bydlet po návratu z výkonu trestu u ní.

V současnosti je klientka již na svobodě a žije u sestry v jiném městě, než žila v minulosti. Změnu prostředí si klientka chválí a zatím se jí daří abstinovat. S case managerkou zůstává převážně v telefonickém kontaktu a zároveň navázala spolupráci se sociální pracovnící v místě bydliště a vyřídila si dávky hmotné nouze. Je v denním telefonickém kontaktu se synem, který je stále ve výkonu trestu. Jejím dlouhodobým přáním je bydlet sama nebo později se synem v podnájmu. Chce zůstat v současném místě bydliště, kdy odpoutání se od prostředí kde dlouhodobě užívala a patřila ke

Financováno
Evropskou unií

Registrační číslo projektu CZ.03.02.01/00/22_043/0001536

Název projektu Aserktivní case management pro osoby závislé v penitenciárním a postpenitenciárním prostředí

komunitě uživatelů, jí pomáhá v udržení abstinence a pokouší se i o další změny a zajištění celkové stabilizace.